

MAGYARÁG

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓREDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PLATA MIHAI VITEAZUL 4

MEGHALT GOGA OCTAVIAN

Ciuceáról jelentik: Goga Octavian költő, volt miniszterelnök, szombat délnél 2 órakor a ciuceai kastélyban meghalt. Péntek este Vintutea couceai lelkész feladta az utolsó kenetet és szombat reggel Colan cluj püspök, nemzetnevelésügyi miniszter imádkozott a nagybeteg ágyánál. Goga felesége és barátai az utolsó pillanatig a beteg mellett tartózkodtak. Temetéséről még nem történt intézkedés, mert előbb felbontják Goga végrendeletét, amit fővárosi lakásán őrzött.

Az angol és francia kormányok a prágai fellépéssel egyidejűleg Berlinben is interveniálnak

Páris, május 7. A francia és angol kormányok még a héten közös lépést tesznek Prágában. A közeli lépéssel egyidejűleg az angol kormány, a német kormánytól is közbe lép és felhívja a figyelmét arra, hogy az általános béke érdekében óhajtandó volna a Csehszlovákiával való megegyezés. Párisban azt hiszik, hogy a csehszlovák kormány és a szudéta-német kisebbség közötti megegyezés végleges elintézése csupán úgy lehetséges, ha a német kormány, amelynek a szudéta-német párttal való kapcsolata kétségtelen, maga is hozzájárul a csehszlovák állam keretében való megoldáshoz.

Hazaárulásért helyezik vád alá Zelea Codreanu

București, május 7. A „Curentul” teljes egészében közli a második hadtest katonai bírósága által készített vádiratot, amelynek alapján a katonai ügyész Zelea Codreanu, a feloszlott „Mindent a hazáért” és a volt legionárius mozgalom vezérét hazaárulás és az állam biztonsága elleni bűntett miatt helyezi vád alá.

Katonai jellegű volt Codreanu szervezete

A vádiratból, amely igen terjedelmes, kiderül, hogy Uj-Bucurestiben, a feloszlott „Mindent a hazáért” párt otthonában működött Zelea Codreanu kémhálózata, amelynek élén maga Zelea Codreanu állott. Kiderült továbbá a vádiratból az is, hogy Gutenberg-ucca 3. szám alatt levő „Zöld-házban” volt a politikai szervezet központja. Ezek szerint Zelea Codreanu szélsőséges és felforgató irányzatú mozgalmának két központja volt. A vádirat megállapítja, hogy Zelea Codreanu szervezetének kiépítésénél a kommunista rendszert használta. Miután az új alkotmány megtiltotta a politikai pártok működését és valamennyi ilyen alakulatot feloszlott, Zelea Codreanu igyekezett a fiatalokat befolyása alá keríteni.

Megszervezte a „Légió barátai” egyesületet, amelynek tagjai „fészekben” tömörültek és csak egy fészék keretén belül ismerték egymást.

Megállapítja továbbá a vádirat, hogy Zelea Codreanu — noha az új alkotmány feloszlatta az összes politikai pártokat, tovább folytatta akcióját és katonai jellegű szervezetet tartott fenn, amelynek rangfokozatai a következők voltak: legionárius, legionárius kiképző, legionárius parancsnok, legionárius segédparancsnok, — a legionárius szenátus tagja és végül a Kapitány.

Megállapítást nyert a lefoglalt adatokból, hogy a feloszlott jobboldali szervezet politikai osztályának főnöke az elhunyt Cantacuzino tábornok volt. A legionárius mozgalom új vezérének új hivatalos

címe pedig így hangzott: „A láthatatlan főnök”. Zelea Codreanu volt ugyanis a mozgalom legfőbb főnöke.

Megállapítást nyert — hangzik a vádirat, — hogy Zelea Codreanu működése alkotmányellenes volt, titkos szervezetbe tömörítette tagjait, a kiknek akciója konspiratív jellegűt öltött. A szervezet tagjai rendszeres kémiszolgálatot teljesítettek a vezérkarnál, az állambiztonsági hivatalnál, az összes állami hivatalokban és naponta tettek jelentést Zelea Codreanunak az elvégzett információk munkáról. A lefoglalt levelekből kiderül, hogy a szervezet tagjai egymás között sifre-írást használtak, amely a betűk kicseréléséből, vagy a nevek megváltoztatásából állott.

Megállapítható a vádirat-

ból, hogy Zelea Codreanu katonai jellegű szervezete szaka-
szokra, századokra és divi-
ziókra volt felosztva.

A vádiratból kiderül az is, hogy

a szervezet tagjaitól az új alkotmány kategorikus utasításai ellenére is, esküt vettek ki.

Az állambiztonság elleni bűntett és hazaárulás rendkívül súlyos vádjá az iratokból minden kétséggel bizonyítást nyert és a lefolytatott házkutatások során, valamint a hatóságok birtokába került adatokból világosan kitűnik, hogy Zelea Codreanu államcsínyt készített elő.

Ezután a bevezetés után a vádirat 13 pontban sorolja fel azokat a bűncselekményeket, amelyek miatt Zelea Codreanu a hazaárulás vádjával állítja katonai törvényszák elé. Így az első pont megállapítja, hogy Zelea Codreanu akciója az állambiztonság szempontjából vált veszélyessé. Codreanu meg akarta dönteni a mai államrendet.

A vádirat második pontja a kémiszolgálat részleteit, továbbá a politikai osztály működését ismerteti. „Kétségtelen, hogy hazaárulás történt — állapítja meg a vádirat 2-ik pontja —, miután a vezérkari titkok megszerzése senkinek sem állhatott érdekében és soha egyetlen politikai párt sem igyekezett ilyen titkok birtokába jutni.”

A katonai ügyészség mindezek alapján a katonai bűntető törvénykönyv 191. és 192. szakaszára hivatkozva, titkos szervezkedés és hazaárulás bűntette miatt emel vádat Zelea Codreanu ellen.

8-8 évi fegyházra ítélték egy gyilkos szerelmespárt

Oradea, május 7. Az oradeai esküdtszék tegnap ítélezett Tente Floare otändi asszony és volt szeretője, Horje Florian bűnpörében. A 45 éves asszony, rábeszélésére 24 éves szeretője egy furkósbottal agyonverte az asszony férjét, Tente Floriant. Az esküdtszék a bűnösségre vonatkozó kérdésekre igen-
nel felelt és a bíróság 8-8 évi kényszermunka büntetésre ítélte a gyilkos párt.

János bácsi

mi volt az eredménye a római találkozásonak?

— Én azt nem tudhatom mer' hogy a sok felvonulástul, meg diszszemléstul nem érték rá egymással beszélni és Muszcolinyinak nem volt ideje megkérdezni, hogy mit csinál az ü Susnyigg barátja, akivel nem régiben még jegyzőkönyveket fabrikált Rómába. Nem hiába sohase biztam én a jegyzőkönyvekbe. A mult héten kigyűjtött a végrehajtó hozzám, oszt aszongya, hogy jegyzőkönyvet akar felvenni, meg is mondtam neki, hogy ne római módra csinálja, mer' a nem sokat ér. Egy százast csak megér, mongya ü, oszt neki lett igaza.

— Ne keverje össze a politikát a hivatalos ügyekkel. Inkább arra feleljen: mit szól ahhoz, hogy a francia franknak ismét csökkentik az értékét?

— Instállok én nem értem ezeket a pizügyi dógokat. — Aszongya a francija pizügy minyiszter, hogy visszagyün az arany, ha kevesebbet ér a frank. Akkor le kellene szállítani zéróra a frank értékét és minden arany visszagyünne, oszt a nép is jól járna, mer' ingyen kapna pizt, a francija bank is, mer' lenne aranya.

— Hát ahhoz mit szól, hogy nálunk levitték a kamatlábat és eltörölték a kényszeregyezségi törvényt?

— Örömben szóhoz sem tudtam jutni, mer' most már remélem ki fogom tudni fizetni a kamatot. Pláne, ha hozzá még kölcsönt is ad a bank. Igaz, hogy erre még nem hoztak törvényt, de hogy már a kényszeregyezségi törvény nem számos, lehet hogy behozzák a kényszerváltóelfogadási törvényt is.

— Hallom, hogy kitelepitik magukat az állomás bejárata elöl?

— Igen, me' park lesz hejünkön, oszt ezér lebontanak még valami bódét is, úgy hogy akimegérkezik és be akar ülni valahova, csak a fűbe ülhet.

Színház

Vasárnap d. u. 3 órakor: A rossz asszony. Olcsó helyekkel.

Vasárnap délután 6 órakor. Hány János. Rendes helyekkel.

Vasárnap este 9 órakor. Julia. Rendes helyekkel.

— Vasárnapi előadások. Délután 3 órakor először olcsó helyekkel a Rossz asszony, délután 6 órakor rendes helyekkel a Hány János és este 9 órakor a Julia van a színház műsorán, szintén rendes helyekkel.

Revolverrel akart fizetni a vásárolt holmikért egy budapesti trafik „vevője“

Budapest, május 7. Az Iskola ucca 20. számú házban dr. Lédig Dezsőné trafikjában szerdán délután egyedül tartózkodott Pallós Jolán üzletvezető. Belépett a trafikba egy 15 év körüli, golfnadrágos, trenchkötös fiatalember azzal, hogy füzetes regényt akar vásárolni. Pár percig nézegette a könyveket, néhány darabot kiválasztott és félretette:

— Nincsen nálam pénz, hazamegyek pénzért és visszajövök, addig tessék ezeket félretenni — mondta.

Pár perc múlva valóban vissza is jött. Pallós Jolán át akarta adni neki a kiválasztott könyveket, közben megkérdezte:

— Jók lesznek ezek a könyvek?

A fiatalember így felelt:

— A könyvek jók lesznek, de ami most következik, az nem lesz jó...!

A következő pillanatban revolvert rántott és rászegezte Pallós Jolánra. A bátor leány azonban nem ijedt meg, kiugrott a kiszolgálóasztal mellől,

el akarta kapni a revolvért és közben segítségért kiabált. A revolveres fiatalembernek inkább szállt a bátorsága, sarkonfordult, kiugrott a trafikból és vad futással elmenekült a Dunapart irányába, ahol pár pillanat alatt eltűnt.

Éppen akkor érkezett a trafikba Pallós Jolán fivére. Amikor megtudta, mi történt, telefonon bejelentette az esetet a rendőrségnek. A fiatalember semmit sem vitt el, kár nincs, a rendőrség azonban nyomoz utána.

Házasságtöréscímén elítéltek egy aradmegyei uriasszonyt

Félévi fogház -- a tengerparti nyaralás után

Arad, május 7. Érdekes házasságtörési bűnpert tárgyalt ma az aradi törvényszék első tagozatának Efrimescu—Tautu tanácsa. A vádlott, aki nem jelent meg a tárgyaláson és így távollétében ítéleztek felette, a pecicai erdészeti hivatal egyik fiatal tisztviselőjének felesége volt.

A vádiratból kiténik, hogy 1937. tavaszán a tisztviselő egyik felesége minden előzetes bejelentés nélkül elhagyta férjét és két kis gyermekét és Aradra jött. Rövid itt tartózkodás után egy ideig Timişoara lakott, majd Bucureşti-be ment, ahol nővérei laktak. A férj hiába kereste előbb Aradon, majd a szomszédos városban, nem tudott nyomára akadni. Néhány hónap múlva az asszony levelet intézett Pecican maradt házastársához, akivel közölte, hogy ne várja többé haza, mert nem hajlandó vele együttélni. Időközben az erdészeti tisztviselő megtudta, hogy felesége a nyári hónapokat Carmen Sylva fürdőhelyen tölti, ahol megismerkedett egy magasrangú állami tisztviselővel. A fürdőszéken végefele a gyerekekkel magára hagyott férje nagy meglepetésére felesége hazaérkezett. Azonban nem jött egyedül. Társaságban volt az a magasrangú állami hivatalnok, akivel a férj tudomása szerint Carmen Sylva ismeretséget kötött. A váratlan fordulat a községben sok szóbeszédre adott alkalmat az asszony és kísérője azonban a család és a többi hozzátartozók előtt úgy állították be a dolgot, hogy az asszony súlyos beteg és a fürdő orvosa nem volt hajlandó egyedül hazamegyeni. Az erdészeti hivatal tisztviselője úgy látszik nem elégedett meg ezzel a magyarázattal, mert nem volt hajlandó feleségét visszafogadni, ellenben házasságtörés és hűtlen elhagyás címén bűnvádi feljelentést tett ellene.

A bíróság a mai tárgyalásra

több tanút idézett meg. Ezek részben terhelő, részben pedig mentő vallomást tettek. Kihallgatta a bíróság többek között a távollévő vádlott édesanyját is. Az idős nő elmondta, hogy leánya nagyfokú idegességben szenvedett és azért utazott Aradra, hogy gyógykezeltesse magát. Miután az itteni gyógykezelés nem járt kellő eredménnyel, előbb Bucureşti-be, majd pedig Carmen Sylvára ment, ahol szintén orvosi kezelés alatt állott. Családjának többször is írt, hazatérni azon-

ban nem mert, mert attól tartott, hogy férje nem fogadja vissza.

A perbeszédnek során a magánvád és Gitta Augustin, a vádhatóság képviselője az asszony megbüntetését, míg a védelem felmentését kérte. A bíróság végül is az asszonynak férjéhez írt levelei alapján házasságtörés és hűtlen elhagyás címén bűnösnek mondotta ki a vádlottat, aki jelenleg a tulceai prefektúra tisztviselője és ezért 6 havi fogházra és 1 leu erkölcsi kártérítésre ítélt.

Megjelent

GÁL ZOLTÁN

nyelvpedagógus szerkesztésében a

6000 SZAVAS

ROMÁN—MAGYAR
MAGYAR—ROMÁN

KÉZISZÓTAR

egy kötetben

Ára 25 Lei

Kapható a „Friss Ujság“ és „Magyarság“ minden árusítójánál és az összes könyvkereskedésben

Vidéki rendeléseket az összeg, valamint 5 lei portóköltség előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk. — A pénz esetleg bélyegben is beküldhető.

Ahol a halál az ur...

Látogatás az ősszelőtt Barcelonában

Barcelonából jelentik: „A fővezér személyesen vezeti a döntő offenzívát” jelentette az imént a salamancai rádió. A barcelonai nép lázas sietséggel készül erre a döntésre. Barcelona kiállta már az első tűzpróbát. Alig akad ember a másfélmilliós városban, akinek valakijét el nem ragadta már a véres polgárháború. Részint a frontok, részint a bombázások vitték el a k-sok hozzátartozót...

A kávéház, melyben azt itt akreditált külföldi újságírók összejönnek szoktak, millió darabban hever szanaszét. Telitalálta érte a multkor. A Plaza Cataluna és a Cortez ucca sok-sok palotáját és bérházát érte hasonló sors: a százhetven rombadöntött ház közül több, mint száz ezen a környéken állott. A központi városháza előcsarnokában kifüggesztett halotti jelentés szerint, a tizenegyszer megismétlődő légitámadásnak összesen 1344 agnoszkált áldozata volt, ezek között 880 nő és gyermek. Az eltűntek száma 220, de a légibombázások, eltűntjeit is halottaknak kell számítani, hiszen nem nehéz eltűnni Barcelonában, ahol nyolcmázsás bombákat hajigálnak élő emberek közé. Nincs az az anatómusa a világnak, aki rekonstruálni tudná a parányira szagatott, össze-vissza vegyült hullarészecskéket, melyeket parkokban, kilométerekre fekvő házak tetőin, a halpiac kosaraiban és az összeomlott házak törmelékei között kellett összekaparni.

Sok esetben egész családokat irtott ki a halálos szilánk. A frontok borzalmait a modern háborúban miben sem nagyobbak, mint a „Hinterland szenvedései. A totális háború nem ismert különbséget katonák és civil, nő és férfi, lövészárkok és világvárosi paloták között.

Bármerre is jár az ember Európának ezen leggyönyörűbb kikötővárosában, mindenütt temetési menetekkel találkozunk, melyek komor folytonosságában jelképezik a nagy tragédiát. Két héttel e kegyetlen bombázás után, még mindig találunk halottakat, néhol két-három méternyire a föld alatt: befuródó lövedékek irtózatossá nyomása vitte őket a föld mélyébe. A kórházak is ontják a halottakat: a bombázások és a frontok sebesültjeit. Az újságok nagyobbik fele halotti jelentésekkel van tele. Majd minden barcelonai családnak van jelteni valója... A leridai vonalra menetelő ujoncok

minduntalan megállnak és tisztelnek a halottak előtt. Halottjelöltek hodólata a sorsközösség áldozata iránt. Sohasem volt ennyi temetés Barcelonában...

De, akik nem temetnek, éppen azok dolgoznak! Nem úgy, mintha ugyanis minden mindegy volna, hanem fanatikus erőfokozással. A gyárakban, üzemekben, a gyárlőtereken és künn a védősáncoknál — mindenütt dolgoznak. Barcelona körül kétszáz ezer ifjú, asszony, lány és agastyán szállítja szüntelenül az építőanyagot. Értelmezhető, ha sietnek a barcelonaiak, de érthető a nemzetiek sietsége is, akik még az acélgöyörű elkészülése előtt szereinek a fővárost elérni. Megadástól szó sem lehet — mondják az emberek. Ép tegnap csapták el a liberálistáit „Humanitát” főszerkesztőjét, mert lapjában

azt javasolta, hogy Katalánia csatlakozzék Franciaországhoz... Katalánia önálló akar maradni, Barcelona pedig nem adja meg magát soha, még ha a védővonal belterülete százakok temetőjévé is válik.

Vasárnap délután. A barcelonai uccákat szavalókórusok járják:

Katalánok fegyverbe!... — kiáltják.

Barcelonában élő idegenek csomagolnak. A kikötőben rengeteg hajó, jóval hátrább angol és francia hadihajók. Barcelona újabb száz ezer ujoncot állít.

A nemzetközi brigád sorsa a nép sorsával teljesül be. Teruel óta teherautóval szállítják őket egyik helyről a másikra, oda, ahol a legkétségbeesettebb a helyzet. A tüzhengert nem bírják feljuttatni, de tartják az állásokat, amíg a tankok át nem gázolnak rajtuk. Négy hét óta több vért vesztettek, mint a polgárháború husz hónapjában együttvéve. Tankok gázolnak át rajtuk...

Egyelőre százötven kilométernyire van ide a felkelők 4-ik hadserege. Szemben velük nagyszámú köztársasági erők gyülekeznek. Kora hajnalok odautazunk, amilyen közel csak engednek...

Utközben a megszokott háborús látvány. Tankok, trének, menekültek, katonák és megint katonák hosszú sora következik... A távolban feldörögnek az ágyúk a levegőben hatalmas gépmadarak keringenek. Katalánia sorsa megpecsételődött.

Rendkívüli dupla műsor a Tivoliban. Magyar felirat!

Kaméliás hölgy A siker érdekében
Robert Taylor **Greta Garbo** és
A sárga vihar Izgalmas. Pat
vetélkednek. O'Brien-nel.

Egy baia-marei asszony önbetörését saját gyermeke leplezte le

Baia-Mare, május 7. Érdekes módon akart pénzhez jutni egy baia-marei bérkocsis felesége, aki önbetörést színelte, hogy férje tudta nélkül ötszáz lej ellopjon hazulról. Mureșan Demeter bérkocsis felesége megjelent a rendőrségen, ahol kétségbeesve adta elő, hogy amíg nem tartózkodott

odahaza, ismeretlen tettes feltörte Eminescu uccai lakásuk ajtaját, behatolt a lakásba és az ablakon keresztül távozott el. A hatóság emberei azonnal a helyszínre mentek, ahol rövid nyomozás után kiderült a furcsa igazság. Mureșanné négy éves kis leánya a rendőrkérdésére elmondta, hogy

édesanyja törte fel a lakás ajtaját, majd belülről kifeszítette az ablakot és elment hazulról. Megállapítást nyert, hogy Mureșan Demeterné 500 lej lopott el saját lakásából és nem akarta, hogy férje tudomást szerezzen róla. Emiatt találta ki a fondorlatos betörési manővert.

Petrescu Comnen visszatérése után nyomban megkezdte tárgyalásait Bárdossyval

Róma, május 7. Petrescu Comnen külügyminiszter Genfben utazása előtt nyilatkozott a „Stefani” ügynökségnek és kijelentette, hogy a Népszövetség üléséről való visszatérése után nyomban megkezdte a tárgyalásokat Bárdossy magyar követével.

Budapest, május 7. A „Pester Lloyd” értesítése szerint a kisanant államok és Magyarország közötti tárgyalások a legrövidebb időn belül megindulnak és azt hiszik, hogy még az őszi tető alá hozzák az egyezményt.

Szerdára halasztották az oradeai ármaximáló bizottság ülését

Oradea, május 7. Péntek délutánra hívták össze az ármaximáló bizottságot. A kereskedelmi és Iparkamara delegátusa azonban nem jelent meg, mert nem kapta meg idejében a meghívót. Ezért a bizottság ülését szerdára halasztották.

Bérmozgáalom az oradeai szabóiparban

Oradea, május 7. Az oradeai szabóipari munkások bérmozgalmat kezdtek. A munkások és munkaadók között már több tárgyalás volt, amelyek azonban mindezekig nem vezettek eredményre, mert a munkaadók nemhogy béremelésről nem akarnak hallani, de a béreket 10 szé-

zalékkal csökkenteni akarják. A szabómunkások 9-én, hétfő este félnyolckor a Duca ucca 23 szám alatti munkásotthonban értekezletet tartanak és megbeszélik a további teendőket. A gyűlés elvár minden munkást a szakszervezet vezetésére.

Kisiparosok és kiskereskedők

részére az előírt 200 leies taxa befizetéséhez szükséges deklaráció, valamint a pénzügyről bemutató JURNAL

és INVENTAR

könyvek kaphatók

PASZTOR EDE cégnél

Oradea, P. M. Viteazul 4 Tel. 2804

LEHET-E EGYIPTOMBA BEVÁNDOROLNI?

Beszélgetés a bucurestii meghatalmazott egyiptomi miniszterrel

A tavasz ezer színébe öltözött Cismigiu-parkkal szemközt, kacér kis villa előtt rendőr posztol. A rácsos kerítésen tábla: „Légation Royale d'Egypte”. Az egyiptomi királyi követség. Amikor befordulok a parkirozott udvarra, a rendőr feszesen szalutál. A diplomáciai szolgálat személyes szolgálatára beosztott rendőrök tudják az etikettet.

A követség hivatalos helyiségei a szuterénben vannak. Vég telenül udvarias szolgál veszi át névjegyet és néhány perc türelmet kér, amíg Öexcellenciája éppen soron levő látogatója eltávozik. Van időm körülnézni az elegáns városházában. A falakon ember magasságig érő sötét diófaburkolat. Felettük idegenforgalmi plakátok színes erdeje virít. „Vizitez L'Egypte, pays merveilleux” — mondja a felirat és a plakáton látható Sphinx örök mosolyával titokzatosan néz el a ködbevesző piramisok felé...

„Vizitez L'Egypte” — mondom magamban én is halokan, de — miből? Mert bizony a csodák országa ma elérhetetlen vágyálom a transilvániai ujságíró számára.

„Öexcellenciája várja” riaszt fel méla ábrándozásomból a követség szolgálja és már tárja is fel előttem a fogadószoba vastagon párnázott ajtaját.

Amin Fouad bey öexcellenciája, az egyiptomi királyság bucurestii követe íróasztala mellett állva, kezét nyújtja felém.

Elvi kifogás nincsen

Amin Fouad bey még fiatal ember. Alig lehet túl a negyvenen. Nem látszik egyiptominak, inkább franciának gondolnám. Igaz, oly tökéletesen beszéli Voltaire nyelvét, mintha a Szajna vagy Loire partján született volna.

— Kegyelmes uram, engedje meg, hogy néhány felvilágosítást kérjek az Egyiptomba való kivándorlás lehetőségeire vonatkozólag. Mi az egyiptomi kormány álláspontja ebben a kérdésben?

Amin Fouad bey nagyot sziv hatalmas szivarjából és minden szavát gondosan hangsúlyozva mondja.

— Az egyiptomi kormány nem zárkózik el a bevándorlás legliberálisabb elvben való engedélyezése elől.

Fiatál, fellendülő iparu ország vagyunk, amelynek szüksége van a tanult munkásokra, a specialisták kipróbált munkájára és tapasztalataira.

Tehát „en generalité” szívesen látjuk az Egyiptomba való bevándorlást, amennyiben

hasznos elemekről van szó.

Semmiféle faji, felekezeti vagy egyéb megkülönböztetést nem ismerünk, egyetlen feltételünk, hogy a bevándorló valóban

konstruktív elem legyen a társadalom részére. Ez annyit jelent, hogy a

kommunisták kivételével mindenki szívesen látott vendég Egyiptom ősi földjén, a menhelyben munkájával vagy tőkájával részt óhajt venni az ország gazdasági fejlesztésében. Meg kell azonban jegyezni, hogy

nem szakmunkások részére Egyiptom nem megfelelő terület

miután a közönséges napszámos munka elvégzésére olcsó benszülött munkaerő fölös számban áll rendelkezésre. Ellenben specialisták, legyen szó bármilyen szakmáról, mindig könnyen találhatnak jól fizetett munkaalkalmat.

— Kegyelmes uram bizonyára jól ismeri a romániai munkaviszonyokat és valószínűleg tisztában van azzal a ténnyel is, hogy az utóbbi időben egyre többen gondolnak nálunk a kivándorlásra, mint a jövő egyetlen reménységére.

— Sajnos, — feleli a követ, — ez nemcsak Romániában tapasztalt jelenség. Az általános

gazdasági krízis hajótöröttéi részére mindenütt a kivándorlás marad az „ultima ratio”. Azonban okosan kell lebonyolítani a tömeges kivándorlást, nehogy az eddig még konjunktúrát élvező országokban is felidézük a munkanélküliség rémét. Ezért az egyiptomi kormány mindig lelkiismeretes mérlegelés tárgyává teszi minden egyes bevándorló kérését és munkalehetőség arányában engedélyezi a bevándorlást. — Azonban meg kell jegyezni, mindeddig nem volt szükség tömeges visszautasításra, mert Egyiptom munkaviszonyai, hála Istennek elsőrangúak.

A követ elhallgatott és ki-nézett az ablakból szemközt viruló Magnolia bokorra.

— Szép a tavasz Romániában is — szólt elgondolkodva, — azonban nemsokára itt lesz a nyár és akkor Bucuresti tűrhetetlenné válik.

Csodálkozó tekintetemre élénken folytatta:

— Igen, igen! Akármennyire is különösnek fogja tartani, az egyiptomi nyári meleg elviselhetőbb, mint az Önök kánikulája. Az oka ennek valószínűleg abban rejlik, hogy míg Egyiptom száraz éghajlatu ország, addig Románia csapadékban dus éghajlata a nyarat is páratelt levegőjűvé teszi.

A román sajtó tükré

Jorga érdekes levele

A „Neamul Românesc” közli az alábbi levelet, a mit Jorga professzor írt egy hölgynek. A levélhez nem kell kommentár.

„Nagyságos asszonyom!

Kegyed méltóztatott új, kiváló és különleges rendszert bevezetni — minthogy kétségtelenül arisztokratikus a kegyed írása — a fenyegetések, átkozódások és szidalmak levelezésébe, amellyel az utóbbi időben megtisztelt a nemzet.

Röviden és energikusan közölte velem, hogy ha nem szabadítom ki az Ön — nem tudom mely közigazgatási hatóság által nem tudom hova küldött fiát, el fog „tüntetni” engem.

Nem tudom milyen véleménye van kegyednek, mint anynyi sok másnak az én szerepemről ebben az országban, a mit egyesültek, régi és jó becsületében az összes szabadságok élvezetével valóban óhajtottam látni és amelyek

megszüntetését a veszély órájában én az öreg idealista siratok meg legelsőnek.

En, tisztelt asszonyom, egy öreg történelemtanár vagyok, reumás beteg, amit nem kívánok önnek és királyi tanácsos névvel nincs semmiféle beavatkozásom az állam semmiféle szerepébe. Nem elnökölök még egy olyan tanácsot sem, amilyennek élén a hozzáértő Argetoianu ur áll és nincs — noha nem vagyok szabadkőműves — semmiféle szerepem Spanyolországban sem a keresztény és nacionalista Franco mellett. (Célzás a Franco mellé kinevezett Ponga ügyvivőre, aki ugyan Jorga kormányában volt alminiszter, de akit a nacionalista sajtó szabadkő-

Aradi vasutas megrázó öngyilkossága

Megdöbbentő körülmények között vált meg az élettől az elmúlt nap folyamán Zabán János aradi vasutas. Az 57 éves volt vasuti fűtő csütörtökön délelőtt a Szt. Spiridon ucca 3. szám alatti alatti laká-

művességgel vádolt. Szerk.) Beszéltem az energikus belügy miniszterrel az én intézményeimről és az egészségügyi miniszterrel egy, kórház építéséről.

Akkor hát mit akar tőlem asszonyom és miért akarja egy olyan ember halálát, aki 67—68 éves korában ugyanis hamarosan arra a világra megy ahová küldeni akar? En nem buzdítottam a kegyed fiát arra, hogy a revolver politikáját folytassa és nem buzdítottam senkit sem arra, hogy levonja a következtetéseket, amelyek természetesen következnek ebből.

És nélkül, hogy kegyelme kérnék Öntől, engedje meg, hogy fiának észt kívánjak, hogy egészségesen térhessen vissza a kolostorból, én pedig ha ezen az uton kell majd meghalnom, előre is biztosítom kegyedet teljes bocsánatomról. N. Jorga.”

sának faskamrájában felakasztotta magát.

Az öngyilkosságok ügyében a hatóságok levezették a vizsgálatot, majd megadták az engedélyt a szerencsétlen sorssal vasuti fűtő holttestének eltemetésére.

Kérje mindenütt az eredeti

Biró-féle

csemege

Liptói túrót

Izre, zamatra és tápértékre utólérhetetlen.

Ovakodjék az utánzatoktól

szi, ami végeredményben túrhetetlen meleg érzetét idézi elő hozzá nem szokott embereknek. En magam sokszor úgy érzem, mintha fuldokló érzés kerítene hatalmába és valami furcsa depresszió nehezede idegeimre. Itt a 35 Celsius fok nyári melegét elviselhetetlenebbnek érzem, mint az egyiptomi sivatagok 55 Celsius fokos száraz hőségét.

Végezték a beszélgetésünk. Amin Fouad bey öexcellenciája lekötőlező szívéllyességgel, finom illatot árasztó cigarettás dobozt nyújt felém bucsúzóul.

Amikor a finom kis palota kapuján kiléptem, azt a kellemes benyomást vittem magammal, hogy Egyiptom bucurestii követében a diplomáciai világ egyik legtekélyesebb grand-signeurjét ismertem meg.

Darvas György

Elveszett „kisértetszigeteket” keresnek a Csendes-Óceánban

Földterületek, amelyek titokzatos módon előbujnak a víztömegből, majd eltűnnek és csak évtizedek múlva kerülnek elő

London, május 7 Van a Csendes-óceán végtelenségében mintegy tizenkét „kisértetsziget”, jelentéktelen földmorszá, itt is, ott is elszórva, amelyekkel sokáig senki sem törődött, mivel nem igen volt rájuk mit kiaknázni; most azonban igyekeznek rájuk akadni, tekintve, hogy a légi forgalom szempontjából leszállásra alkalmas területek lehetnek, no meg egy néhány ezer négyzetkilométernyi terület még mindig többet ér a semminél, főleg egyes, túlsűrű népességű országok szempontjából.

Háromszor iv elveszett és újra megtalált szigetek

A japánok igen élénken érdeklődtek legutóbb a Royal Company szigetek néven ismert Csendes-óceáni szigetcsoport iránt, ami az ausztráliai tengerészeti hatóságok érdekkörébe tartozik. A szigetet azonban újra meg kellett keresni, mert az ausztráliai hajózási társulatnál nem akadtak nyomára! Ez nem először fordult elő. 1779-ben fedezte fel őket először a spanyol királyi társaság San Rafael nevű hajója, de nem sokára nyomuk veszett.

Ötven év múlva bukkant rájuk újra Dobson angol kapitány,

rávezette azokat a térképre és angol tulajdonnak nyilvánította őket. Nem sokat ért vele, mert mikor el is akart jutni Anglia új területére, hiába keresték a szigeteket, nem találták sehol... Rájuk akadtak két szer, fel is rajzolták a térképre a fekvésüket, persze mindig más helyen és a végén — megint nyomuk veszett.

J. K. Davis, az ausztráliai hajózási társaság felügyelője ugyan amellet kardoskodott, hogy ezek a szigetek nem is léteznek... Annál jobban örülnek a japánok, ha mégis megtalálják őket!

Kétszáz év óta játszik bujdoskát egy sziget

Az Eitel Konrád német kutató vezetése alatt álló japán bizottság nemcsak a fenti, hanem a Felicidad de Manpou, Malaventura, Fishboard, Eternidades és még néhány szigetet is föl akar kutatni... Valamennyi hozzá tartozik azon titokzatos szigetekhez, amelyeknek létezése és nemzetisége bizonytalan.

A legérdekesebb esetek egyike a Bouvet szigeté, a Jóréménység foka előtti tengerészben. 1739-ben fedezte föl a francia Bouvet kapitány, négy-

száz mérföldnyire Captowntól. De a felfedeztetése után senki sem érdekelt ez az elhagyatott sziget. Egy pont volt a térképen, semmi több... De mikor később szerettek volna megismerkedni vele közelebről is, nem találták meg.

Cook kapitány maga is kétszer kereste a Bouvet-szigetet, először az Endeavour, másodszor a Resolution fedélzetén, de hiába.

Akkor aztán letörölték a térképről, mint nemlétezőt.

Csak 1808-ban akadt rá újra James Lindsay kapitány és kitzte az egyesült királyság lobogóját a szigeten. 1843-ban sir James Clark Ross kapitány és Moore főhadnagy Bouvet felé fordították a kormányrudat. Azt ugyan kereshették... A sziget nem létezett, vagy

30 év óta
bírja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: **DARMOL**
Patikában és drogeriában 4.- és 35.-

Pillanatfelvételek a hétfőn este záruló budapesti nemzetközi vásáron

Budapestről jelentik: Akinek rövid az ideje, az a vásárnak csak a legérdekesebb részleteit akarja egy-egy pillanatra megtekinteni. Utmutatója a tömeg, amely ott nyüzsg a legsűrűbben, ahol a legnagyobb szenzációk vannak.

Bréma kikötő-város miniatűr mása. Vonatok robognak a párányi síneken, hajók siklanak a víz tükrén, gözdaruk bömbölnek, ott dübörög a világhírhedt egész eleven élete az ámuló szem előtt. Abesszinia déli gyümölcse, terményei, az abessziniek primitív fegyverei és remekbe készült népművészeti, bőr- és vesszőből fonott dísz tárgyai az olasz pavillonban. Oriási divatrevü színház. Mesés szép mannekeneken tündérszép ruhacsodák. A nézőközönség hölgytagjai válogató és bíráló izgalmaiban csaknem elájulnak a gyönyörűségtől. — Hatalmas vendéglő, az, amelyik a párisi kiállításon az egész világot meghódította a magyar konyhának. Hallatlan élvezettel esznek-isznak a vendégek. Félrekesztett minden elképzelhető finom falatból, jófajta italból.

Ni, fenn az égen gépmadár huz el. Sétarepülők nézik a nyüzsgő vásárt felülről. Itt

talán már nem létezett. Lindsay kapitány adatai ellenére, újra kitörölték a térképen.

1898-ban a déli tengeren kutatásokat végző Mayer dr. ismételen fölfedezte a szigetet és le is fényképezte... De 1910-ben az angol hajóraj képtelen volt meghatározni a sziget fekvését, a legpontosabb adatok, mint hosszúság, szélesség, szélirány, stb. birtokában sem.

1927-ben egy norvég halászhajó fölfedezett egy szigetet és országa nevében birtokba vette. Oslóban tudta meg a kapitány, hogy a hírhedt Bouvet szigetet „fedezte” fel.

A hágai nemzetközi bíróság elé került az ügy és a Bouvet szigetet Norvégiának ítélték. Jelenleg hajóbázis és jelentékeny a műtrágyatermelése.

Mire jők az elhanyagolt szigetek?

Ha a Csendes-óceán szigetcsoportjai között a japánok ráakadnának ilyen gazdátlan szigetekre — ami nagyon könnyen lehetséges — az előzőlész veszélyének lesz

Ha beleegyeson szaraz, hamlik az ARCBÖRE,

egy használaton „STELLA” tulzsiros arckenőcsöt, arcolajat

kis tégely 30, nagy 60 lei Főlerakati

DROGUERIA „APOLLO”

Farkas István Oradea, Regele Ferdinand 7-bis és a „CORSO” űlatszertárban.

Naponta postai szétküldés

kitéve Ausztrália, amelynek a lélekszáma csökkenőben van. Ausztrália nem tudná megakadályozni a japánok tömeges betelepítését, különösen akkor nem, ha katonai és tengerészeti erődtésekkel lesz körülveve... Egyelőre persze mindez csak egyszerű feltevés!

Nem kell átsiklani egy lemező vállranditással a „kisértetszigetek” fölött. Az bánja meg elsőnek, aki legutoljára hiszi ezt el. Akármilyen kicsi legyen is az a terület, amelyik egy-egy európai államhoz tartozik, azt sem kell átengedni a „földéhesek” kapzsiságának...

Az Egyesült Államok híres Csendes-óceáni erődtésvonala elég szemléltetően mutatja, hogy mire jők a talpalatnyi, elhagyott kis szigetek...

hogyan lesz a rádió elektromos hullámjából — hang.

Igy lehetne ezt folytatni köteteken át, hiszen 1700 a kiállítók száma! És a szedületes versenyben mindenki tudásának és munkája eredményének legjavát adja. Hát csak természetes, hogy mindenki elragadtatással távozik a vásárról és minden látogató napokig tud még nagy lelkesedéssel beszélni az ott látottakról.

A vásár visszavonhatatlanul május 9-én, este 7 órakor zárul.

A tanárnők nyújtsanak jó példát a diáklányoknak

A közoktatásügyi minisztérium köriratban felhívta a leányközépiskolák igazgatóit, hogy az utóbbi időben több esetet jelentettek a minisztériumnak, amely szerint a tanárnők olyan öltözetben jelennek meg a diáklányok előtt és olyan a magaviseletük, amely nem egyeztethető össze a hivatásukkal.

Ezért az egyes iskolák igazgatói figyelemztetnie kell a tanárnőket, hogy úgy viselkedésükben, mint öltözködésükben őrizzék meg azt az illedőséget és józanságot, amire hivatásuk őket kötelezi. Az igazgatók és igazgatónők kötelesek jelenteni azokat az eseteket, amikor a tanerők a rendeletet megszegik.

HETES IKREK

Havannából jelentik: — Az Oriente kerületben levő Bayamain helységben egy tisztviselő felesége, Rafalia Casanova, hetes ikreknek adott életet. Az újszülöttek mindannyian egészségesek. A szenzáció hatalmas feltűnést keltett az egész kör-

nyéken. Már megindult az érdeklődők rohama a városkába, hogy az új „világcsofát” láthassák. A gyermekek s az anya körül állandóan orvosok tartózkodnak s mindent megtesznek, hogy életbenmaradásukat biztosítsák.

IPAROS UJSÁG

Gyászbeszéd

Spitzer Benjámint koporsója felett

Spitzer Benjamin az Építőiparosok Szövetségének társelnöke, temetésén a Szövetség testületileg megjelent, a koporsónál Pintér István mérnök a Szövetség Elnöke a következő beszédet tartotta:

Szeretett ügyvezető társelnökünk, Spitzer Benjamin.

Az oradeai Építőiparosok Szövetsége az egész építő iparos társadalom nevében fájdalomtól összeszorult szívvel áll koporsód körül, hogy utolsó Istenhozáddal búcsúzzon el a mélyen tisztelt ügyvezető társelnöktől, a mi szeretett Spitzer bácsinktól. Most amikor a gazdasági válságon túl a lelkek válsága szánt szét soraink között, a te távozásoddal a mi fájdalmunk is kétszeres lett. Becsületes egyéniséged minden igazi iparos ügyért lelkesen dolgozó szíved s úgyszorvettedet többiben emelt vezető tisztségekbe, melyekbe mindig férfiasan meg is feleltél a rád rótt nehéz feladatoknak. Mint városunk tanácsának vezető tagja minden oradeai polgár ügyét őnzetlenül és szeretettel karoltad fel, nemzetiség és vallási szempontokból függetlenül. Azonban szíved minden melegségével fordultál mindig az iparos ügy felé, s bár a mostoha sors nem ajándékozott meg nagy vagyonnal, a saját egyéni érvényesüléseden túl is mindig harcoltál a közért. Az iparos összetartásért és az iparosjövő megalapozásáért. Jóságos életed becsületes utra való biztositott számodra a tulvilágra — a jó embert, ha hirtelen is hal meg, — nem éri a halál váratlanul. És mi, akik most itt maradtunk, szomorúan, de határozottan igérjük, hogy azokat az eszméket, a melyeket fiatalabb iparostársaidba átplántálni törekedtél az őnzetlen egymássegítését, — tul minden mellékszemponfon és anyagi érdeken, továbbfejlesszük. Oradea egész építőiparos társadalma szívébe zárja emlékedet, — melyet így akar tovább tisztelni, hogy egyéniségedet, munkásságodat és multadat példának állítja oda az újabb generációk elé, — hogy nemcsak élteiddel is az iparostársadalom magasabbrendű összefogását mozgítsa elő. És így az a nagy munka, amelyet éretünk kifejtettél életteddel, nem volt hiába. Szeretett

retett társelnökünk, kedves Spitzer bácsi, fogad munkásságodért búcsuzóul az Építőiparosok Szövetségének legőszintébb hálóját. Családod-

nak pedig gyászunkban osztván legmélyebb részvétünket fejezzük ki, s fiadat pedig, aki a te becsületes szellemében felnőtt iparostársunk lett,

férfiass barátsággal öleljük keblünkre és helyetted is, ha kell szeretettel támogatassuk. Szeretett társelnökünk, Spitzer bácsi Isten veled.

Hírek a Betegsegélyező-frontról

Ralea munkaügyi miniszter látogatást tett a hét folyamán a fővárosi Betegsegélyező-nél.

A fővárosi Betegsegélyező igazgatóságának legutóbbi ülésén Nicălescu Duva elnök közölte, hogy a pénztár mult évi könyvelési adatainak feldolgozása után javaslatot fog tenni

a betegsegélyező törvény módosítása tekintetében.

Strat Gheorghe egyetemi tanár, az Országos Társadalombiztosító Intézet Igazgatója, a napokban látogatást tett a cluj-i betegsegélyező pénztárnál. Dr. Galan főorvos távollétében az orvosi szolgálat közszeregetnek örvendő helyettes vezetője, dr. Sglimbea kalauzolta a

vendéget, akinek figyelmét felhívta arra, hogy a cluj-i fiók az ország legnépesebb fiókja s ennek ellenére költségvetése nem áll arányban a végzett felelősségteljes és nagy munkával. Strat professzor megígérte a kapott felvilágosítások alapján, hogy a cluj-i fiók költségvetését a szükségleteknek megfelelően felemeli.

Országos iparoskongresszus kezdődik ma a fővárosban

A fővárosban ma vasárnap országos iparos kongresszus kezdődik, amelyre meghívást kaptak az összes iparos szervezetek. A kongresszus napirendjén szerepel: a betegsegélyező kérdés, a kisipar megszervezése,

az új alkotmány értelmében, a kisipar versenye a gyárparral, a kisipar adóztatása, stb. A kongresszus 3 napig tart és a CFR 50 százalékos kedvezményt biztosít az oda-utazóknak.

hogy ne csak nyersanyagot szállítsunk külföldre, hanem általunk feldolgozott és kitermelt árut is. Az ország érdeke azt kívánja, hogy olyan ipart teremtsünk, amely az általunk kitermelt nyersanyagokat ugyanúgy fel tudja dolgozni, mint azok a külföldi államok, amelyek már évek óta tőlük kapják ipari termékeik előállításához szükséges nyersanyagkat.

Ne csak nyersanyagot szállítsunk külföldre, hanem feldolgozott árut — mondotta Constantinescu miniszter

Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági minisztérium mellett bizottság alakult, amelynek feladata lesz a szükséges utasításokkal ellátni a buzaexportőröket. Mitre Constantinescu miniszter nagy beszéd keretében fejtette ki állásponjtját az exportra és annak módosításaira vonatkozólag. — Az általános exportot négy nagy csoportba osztotta a minisztérium és pedig a kőolaj, fakitermelés, állat és állati produktumok, végül pedig a buza csoportjára, azzal a céllal, hogy könnyebben tanulmányozhatók legyenek az esetleges hibák, nehézségek, amelyek akadályozzák az export sima lebonyolítását. Hasonlóan tanulmányozni kell a külföldi piacokat, hogy ott esetleg nem szorítja-e háttérbe a mi áruinkat más ország áruja és megteremtteni az országunkból exportált áruk külföldi versenyképességét. Ezeknek a fontos kérdéseknek a megtárgyalása és megoldása most különleges bizottságok hatáskörébe tartozik, amelyek máris szép eredményeket mutatnak fel. Ez a négy bizottság a mult hét folyamán kezdte meg működését. Beszéde folyamán kijelentette a miniszter, hogy a kereskedelemnek és iparnak is nem-

csak belföldi szükségleteink fedezésére kell termelnie, hanem programjába kell vennie exportra szánt áruknak a kitermelését is. Az ország gazdasági politikája megköveteli,

— A Nőiszabók Szindikátusának vezetősége ezúton is felhívja tagjai figyelmét, hogy f. hó 8-án vasárnap d. e. 10 órakor taggyűlést tart, melyre kéri minden iparral bíró nőiszabó pontos megjelenését.

— A cipésziparosok szindikátusa f. hó 8-án d. e. 10 órakor nagy taggyűlést tart, melyre kéri iparostársai pontos megjelenését.

Csak a munkaügyi felügyelő tarthat vizsgálatot a magánvállalatoknál

A munkaügyi minisztériumhoz jelentések érkeztek, melyek szerint olyan személyek is tartanak vizsgálatot a magánvállalatoknál, akiknek erre semmiféle jogosultságuk sincs. Ezért a minisztérium elrendelte, hogy a törvényes előírások értelmében a vállalatoknál vizsgálatot kizárólag személyesen a munkaügyi felügyelő eszközölhet, tehát ez a joga nincsen meg a munkakamarai kiküldöttnek vagy a szakmai szervezetek képviselőinek. Az utóbbiak hatásköre annyiban merül ki, hogy a tudomásukra jutott visszaéléseket közlik a munkaügyi felügyelővel és a vizsgálat megindítását kérik. A felügyelő jogkörébe tartozik, hogy a vizsgálatot lefolytatja-e és a

munkakamara képviselőjét bevonja-e a vizsgálatba. A munkakamara, vagy a szakmai szervezet képviselőjének nincsen joga a vizsgálat tartama alatt a munkaadóhoz kérdéseket intézni, mivel erre is kizárólag a munkaügyi felügyelőnek van joga. Más hatóságok, így a kereskedelmi és pénzügyminisztérium, valamint a repülőügyi hivatal kiküldöttjeinek vizsgálati jogát ez a rendelet nem érinti.

Székrekedés nemcsak az emésztést zavarja, hanem a vért is beszennyezi ártalmas anyagokkal. Következmenyei: gyomorémelygés, idegesség, fejf- és derékfájás, tisztátalan arcbőr stb. Ilyenkor szükséges a kitünő Darmol hashajtó.

Nap oldal

Spiritiszták

„Vörös Felhő”, „repülő ágyak”, tréfalkozó szellemek között folyik Londonban a nagy angol spirítista kongresszus. A Vörös Felhő az nem valami indián törzsfőnök, hanem a leghíresebb angol spirítista médium, aki úgy lát, szik valamelyik indián szellemről kapta szép nevét. Valóban szép volt az indiántól, hogy otthagya az örök vadász területét és eljött a szellemidézésre.

Meg kell vallanom, hogy az egész szellemidézésben — holott már sok szeánszon részt vettem, de éppen akkor nem történt semmi, mert a „hitetlen” jelenléte elzavarta a szellemeket — azt nem bírtam megérteni, hogy ezek a szegény szellemek miért jelennek meg minden kis médium hívására. Miért hagyják el a nyugodalmas és hangsúlyozott és többszöri kijelentésük szerint boldog túlvilágot és miért sielnek a földi ember hívására a szűk, otromba szobákba, a leoltott lámpafény mellé, ha a földi ember hívja őket. Ezt nem értem. Én, ha már halott leszek soha meg nem jelenek senkinek, ezt előre megmondom. Engem hagyjanak békében azokkal a szörnyű kérdésekkel és feneketlen bulaságokkal, amiket a szellemektől kérdezni szoktak. „Mond meg nekem nagynénem szelleme, hova tettem a tavaly a spájzkulcsokat”. Arra is volt példa — állítólag, hogy a szellem megmondotta...

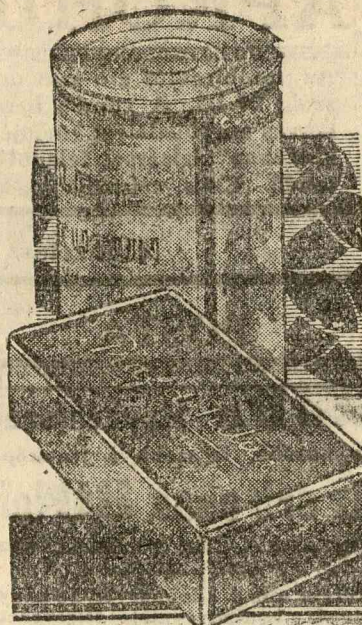
Csak éppen arra nem ad a spirítista tudomány felvilágosítást, mi az a csodálatos erő, ami nagyobb és hatalmasabb az Örökkévalóság fiainál is. Olyan hatalmas, hogy minden megkötyagosodott varrólány feleséghat médiumnak és Newton kénytelen megjelenni hívására és felelni ostoba kérdésekre. Nem ezt nem bírom megérteni, ezzel nem bírok megbarátkozni.

Az angol lapok most tele vannak a spirítista kongresszusról szóló tudósításokkal. Azt hiszem, a távolkeleti helyzet, amittől pedig Anglia jövője függ — nem érdekli őket annyira, mint a spirítista kongresszus, melyre bizonyára több jeles szellemet is meghívtak. Ezek a jeles szellemek különböző felvilágosítást fognak adni a világ jövőjét illetően és ezekkel ugyancsak megfognak telni a világlapok. Igazán kár, hogy mi annyi más problémánk mellett, oly keveset foglalkozhatunk e kérdéssel. Nekünk még szellemeskedésre sem telik. A kongresszuson ott Londonban — ezt talán modanom sem kell — nem a szegény emberek fognak összegyűlni, hanem azok,

akiknek más gond már nem igen adatott.

Viszont az is igaz, hogy nemcsak a jómódu emberiség kultiválja a szellemidézést. Szűk kis szobákban nehéz nyomorúságban is sok-sok embernek vigasztalása és szórakozása ez — ami végeredményben nem mindenkinek adatik — ennek ellenére sem — ingyen. Volt egy jó színész barátom a legkedvesebb bohém egész Ardealban. Hogy, hogy nem adta a sors, szegény barátom egyszer meg-nősült. — Hű neje odaadta hűve volt a spirítizmusnak. A színész egy darabig fűrte, ami különben annak is tulajdonítható, hogy barátom feleségének mellékesen jólmenő sarkoraklára volt. A színész, aki eddig a földi kövek között csak a römikövektől várta szerencsét, nősülése után abban reménykedett, hogy a sarkorak-vek fogják hozzásegíteni régi álmához: egy kis pénzzel felkerülni Budapestre és ott kívánni míg a szerencse rámosolyog. Ezért nem, mert a szellemekkel ő sem kikezdeni, inkább kifordult szó nélkül az ajtón, ha az összes barátai megérkeztek a szellemidézésre. Am a felesége — (ő ezek az asszonyok) nem hagyta nyugodni. Addig, addig kérlelte amíg egyszer ráállott, hogy ő is ottmarad a szellemidézésen. Mikor a barátom jelen volt a szellemek nem jelenek meg, ellenben a kitűnő színész a következő szavakat intézte ifjú feleségéhez.

— Nézzé fiacskám! Én mostanáig nem azon csodálkoz-

NAPI TANULSÁG:

»Ki mitől vet, — úgy arat«

Pusztítsa a hernyókat, le-
véltetűt, növénybolhát és
a többi élősdiket

dohányoldat kivonat
nattal és dohány-
porral (praf de tutun)

Gyógyítsa megtrühesedett állatait, óvja
a rovaroktól és a betegségekkel őket

Dohányoldat kivonat

(Lesie de tutun)

Iemosásokkal és gazdasága felvirágzik.
Kaphatók minden C. A. M. raktárban.
Dohánypor (praf de tutun) csomagok-
ban: 1 kgr. 20 Lei, 500 gr. 10 Lei. —
Dohányoldat kivonat (lesie de tutun)
bödönökben 2 kgr. 70 Lei, 1 kgr. 35 Lei
Megrendelhetők a dohányboltokban és

CAM

tam, hogy maga a naív fejcs-
kéjével miért hisz a szellem-
idézésben, hanem azon, hogy
ezek az öreg, ravasz dámák
miért hisznek benne. Külön-
sen éleseszűnek tartottam a
maga médiumát s azon cso-
dálkoztam a legjobban, mert
az igen-igen materialista gon-
dolkozású hölgynek ismerem.
Amíg itthon nem maradtam,
nem értettem a dolgot. Most
azonban mindent értek. Hát
jegyezze meg fiacskám a kö-
vetkezőket. A spájzkulcsot
ezentúl én kezelem és innen
egyetlen egy spirítista, egyet-
len egy falat kolbászt, sonkát,
cukrot, el nem visz, sem köl-
csön, sem örökbe. Itt nem lesz
uzsonya a szeánszon és
nem lesz tejjel és csokoládé-
habbal. Megértette?

Az asszonyka előbb sírt az-
lán belátta, hogy a férjének
igaza van. Meg kell a dolgot
próbálni. Nos a kísérlet vége
az lett, hogy a médium ma-
radt el a háztól leghamarabb
és a szeánszokat nem lehetett
megtartani.

Sok gazdag ember áldozol
hatalmas summákat a spirítiz-
mus népszerűsítésére. Többek
között, mint tudjuk Conan
Doyle is. De ugyanakkor sok
szegény médium is éldelegél
ebből a tudományból, ami
nem más, mint hogy hogyan
kell kihúzni a szegény hiszé-
keny emberek zsebéből a
pénzt. Ehez viszont a médiu-
mok nagyszerűen értenek.

Biztosan a szellemek látják
el őket tanácsokkal. (-fás.)

Helyre áll a francia frank hitele...

A francia kormány már a frank tulságos emelkedésétől tart

Marchandea francia pénz-
ügyminiszter kijelentette, hogy
a francia kormány a háromha-
talmi pénzügyi egyezménytel
teljes megegyezésben úgy ha-
tározott, hogy a frank árfolya-
ma ezentúl angol fontonként a
179 frankot nem haladhatja
tul.

A Havas-ügynökség jelen-
tése szerint a csütörtöki napon

visszavándorolt tőke értéke
négy milliárd frank.

Londoni jelentés szerint a
francia kormány által életbe
léptetett pénzügyi rendszabá-
lyok helyességét mutatja az a
tény, hogy csütörtökön, az in-
tézkedések első napján a ha-
táridőre szóló frankárfolyam
magasabb jegyzést ért el, mint
a látra szóló árfolyam. Ez a

tény azt jelzi, hogy a frankot
jelenlegi alacsony árfolyamán
csupán a francia hatóságok
közbelépése tartja és ha nem
nyulnának közbe, úgy a frank
azonnal emelkedne.

A jelenlegi pénzügyi taktika
lehetővé teszi a francia kor-
mánynak a külföldi devizák be-
szerzését.

Szülőgyilkosságot kísérelt meg, majd kifosztotta anyját az elvetemült diák

Buzából jelentik: Megdöb-
bentő szülőgyilkossági kísérlet
történt az elmúlt éjszaka a vá-
rosban. Aurel Lupascu közép-
iskolai tanuló Stefan Lupascu
nyugdíjas fia, felhasználva,
hogy kereskedelmi utazóként
alkalmazott apja ritkán tartó-
zkodik otthon — állandóan zsa-
rolta anyját s minden pénzét
elszedte, hogy éjszakai mula-
tozásainak költségeit fedezhes-
se. Szerdán éjszaka a fiu itt-
állapotban állított haza s pénzt

követelt. Édesanyja nem tu-
dott pénzt adni neki s kérte,
hogy maradjon otthon. Az el-
vetemült fiu erre anyjának
ugrott s fojtogatni kezdte. Ad-
dig szoritotta torkát míg az
idős asszony elájult s eszmé-
letlenül terült el a földön. A
fiu azt hitte, hogy végzett az
anyjával, feltörte a szekrényt
s az ott talált kétezer lej ma-
gához véve, elmenekült. A sze-
rencsétlen asszonyra reggel
akadtak rá a szomszédok. Su-

lyos állapotban kórházba szál-
litották. A rendőrség egyelőre
nem akadt a diák nyomára.

Nagy mennyiségű
új férfi és női kelme-
maradékok
érkeztek

Steiner maradékoshoz
Călier Victor - az újságban balra.

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. 13.25 Dinicu zenekar. 17.30 A román-délszláv Benes-kupa labdarugómérkőzésnek a közvetítése. 19.15 Tánclemezek. 20 Rádiózenekar. Folescu énekes közreműködésével. 22 Psatta: Schubert Ferenc életéből hangképek. 23.45 Gramofonlemezek. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 9.45 Hírek. 10.10—10.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 11 Református istentisztelet. 12 Egy házi ének és szentbeszéd a Thököly-uti Szent Domonkos-rend plébánia-templomból. — 13.20 Pontos időjelzés. 13.30—14.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 15 Cigányzene. 15.50 Gazdáknak. 16.30—17.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 18 A rádió szalonzenekara. 18.40 Emlék Capriból. 19.25 Egy aranyás naplójából. 20 Énekszámok. 21 Sporteredmények. 21.15 Zenés hangjáték. 22.15 Hírek. 22.35 Lemezek. 23.40 Katonazene. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna, reggeli műsor közvetítése. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállás-jelentés. 13.10 Déli hangverseny. Közben sport hírek. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Charbrier lemezek. 20.15 Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, Massini szoprán énekesnő közreműködésével. 21 Felolvasás. 22 Csak Rádió Románia: Tánclemezek. Csak Rádió București: Schumann: F-dur négyes. 22.30 A két állomás együtt: Vendéglői zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. — Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Jazz-hármas. 13.30 Hírek. — 14.10 Pontos időjelzés. 14.15—15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Cigányzene. 18.30 Helyes magyarság. 19 A Budapesti Nemzetközi Vásár záróünnepségei. 19.20 Szalonötös. 20 Előadás. 20.25 Hanglemezek. 21.20 Magyar bányász-est. — 22.40 Hírek. 23 Magyar női vó nőnégyes. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

POSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni

Pártfogó jelíggel levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Gőzfürdőhöz kerestetik tyúk személyiség és masszázsan gya-
korlott borbélysegéd. Cim a kiadóban.

Komoly salontai leány el-
menne asszisztensnek, háztar-
tásban segítkezik, esetleg csak
háztartáshoz. Levelet „Tisztes-
séges megéihetés” jelíggel a kiadóba. 1853

Iosia telepen lakó lapkihordót bevezetett helyekre felvesz a Friss Ujság. Jelentkezni a kiadói hivatalban.

Cipészsegédet vegyes munkára felveszek. Kovács, Str. Moldova 5/a. 1872

Ellenőrnek felvétetik értelmese fiatalember 1000—1500 lei havi fizetéssel. Cim a kiadóban. 1871

Ügyes fiu jó házból kifutónak felvétetik. Blum, Regina Maria 1. 1874

Bevezetett helyre félmap munkával havi 1500 lei biztos keresettel gyakorlott ujság-
árust felvesz a Magyarság. Jelentkezni a kiadói hivatalban.

Egy fiatal, jó munkás cipész segéd vegyes munkára felvétetik. Vladimirescu 16. 1870

Fiatall házaspár házmesteri állást keres. Cim a kiadóban. 1880

Jobb családból románul tudó tanulóleány felvétetik. Havaranc, Reg. Ferdinand 12. 1869

Tamașeui fogyasztási szövetkezet, román nyelvtudással, kereskedelmi jártassággal, megfelelő kaucióval június 1-re üzletvezetőt keres. Feltételek megtudhatók Tamașeuban. — Választás május 15-én délelőtt 1868

VÉTEL-ELADÁS

Herbst ékszeráruház, Regéle Ferdinand 3. Veszek aranyat, ezüstöt, arany fogakat. Javitok órákat, ékszereket. Brilliantot, gyémántot magas árért veszek.

Eladó teljesen új 34-es leányka barna tékipő. Cim a kiadóban. 1816

Gummicső 12 méteres teljesen új és deszkák eladók. Str. Independenței 29/a. 1854

Lakbérleti szerződési nyomtatványok kaphatók a Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

Werfheim-
pénzkazettát

készít

STERN mechanikus
Oradea, Avram Iancu-u. 18.

Szoba butor, féregmentes, azonnal eladó. Str. Fabricilor 9. 1878

Egy jókarban levő nagy Singer varrógép 31 h 15-ös eladó. Str. Bălcescu 2.

Eladó két szoba konyhás ház Str. Constantinescu 24. Colonia Köblös. 1873

Kereselek kisebb házat üzlettel megvételre, 100—150 ezerig Papp Julianna, Str. Cărpăților 16. 1875

Modern gyermekkosci olcsón eladó. Str. Roșiorilor 19. Csak délután 3-tól. 1879

LAKÁS

Egy szoba konyhás lakás május 15-re kiadó. Str. Moldova 108. 1877

KÜLÖNFÉLE

Egy kovácsműhely kiadó. — Str. dr. Vasile Lucaciu 21. 1876

A Nemzeti Bajnokság új programja

A nemzeti bajnoki bizottság tegnap este beosztotta a hátralévő mérkőzéseket. Ezek szerint a program a következőképpen alakul:

MÁJUS 8.

Jiul—Victoria Petroșani.
Universitatea—Dragoș Vodă Cluj.

MÁJUS 10.

Juventus—Sp. Studentesc București.
Venus—Crișana București.
Jiul—Chinezul Petroșani.
AMEFA—Olimpia Arad.

MÁJUS 12.

Victoria—Rapid Cluj.

MÁJUS 15.

A Román Kupa középdöntője.

KI GYŐZ?

A japán-kínai háború hovatovább a világtörténelem eddig legnagyobb méretű hádfaratává női ki magát. A világtörténelemben példátlan számok öllenek szemünkbe és rémítgelnek bennünket. A kínaiak nyolcszáz ezer embert összpontosítottak, kikből négy százezer máris megkezdte a harcot, négyszáz ezer tartalékban várja, hogy a sor reákerüljön. Ez is új és történelmi tette a kínai hadvezetőségnek: minden hadosztályt csak két napig hagynak gyilkos tűzben, azután kicserélik őket. Olyan emberanyag áll rendelkezésükre, hogy megtehetik ezt. S ez, ha önmagában nem is döntő körülmény, de mégis eldönti a háború sorsát és a modern harcászat tanulságait új momentummal gyarapítja. A modern harcászat, —illetőleg ennek egy iskolája, mely körül Hitler és a náci vezérek állanak őrt — azt tartja, hogy a háborúhoz nem az emberanyag a fontos, hanem a gép. Kína, a szegény, nagynépességű Kína adja meg erre a választ. A háborút bizony az dönti el, hogy elég nagy tömeg akarja-e a győzelmet vagy csak kisszámú fanatizált félrevezetett embercsoport. Kínában annyi ember akarja ugyanazt: a szabadságot és Japántól való függetlenséget, hogy ezen meg tőrök minden elszánt rablószándék. Négyszáz ezer ember száz kilométeres frontot tört ma ketté és holnap új friss harcvágyó négyszáz ezer áll a ma elfáradt harcosok helyére. Kína nem veszítheti el a háborút és vele együtt az az igazság is győzni fog, hogy nagy emberitömegek egységei kívánsága csak ideig óráig nyomható a temetői csend alá. Nem kényelem ez, ahogy a kínai hadvezetőség csinálja a dolgát, hanem a világ harcászat történetének új nagyszerű találmánya: mindig friss erővel nyomulni előre. Az új háborúban a számok beszélnek és a számok győznek.

Juventus—Universitatea București.
Sp. Studentesc—ACFR București.
CAO—Chinezul Oradea.
Phoenix—Unirea Tricolor Baia-Mare.

MÁJUS 16.

Rapid—Dacia Unirea București.

MÁJUS 18.

A Nemzeti Bajnokság első döntője.

MÁJUS 21.

Román Kupa döntője.

MÁJUS 22.

A Nemzeti Bajnokság második döntője.
Crișana—Sp. Studentesc Oradea.